

100 RÖSTER OM PANDEMIN

Vi frågade unga mellan 13-25 år hur de upplevde sitt liv under pandemin, och vad de skulle vilja säga till politiker och beslutsfattare. Så här svarade de...

OM SKOLAN

1. Prioritera ungas skolgång istället för köpcentrum och kollektivtrafik.
2. Ge möjlighet att läsa upp betyg i gymnasiekurser som lästs under pandemi-året trots att man är godkänd, eftersom de flestas möjligheter till inläring drastiskt försämrats då vi ungdomar sitter hemma och störs av bland annat familj.
3. Ge stöd till studenter, skolelever osv som kommit efter i studier.
4. Hur man ska ersätta tiden som slösats för alla som har studerat praktiska ämnen men på grund av isolering blivit av med de praktiska timmarna.
5. Ta hand om de som halkar efter i skolan. Svårare att märka när man är hemma därför måste det finnas folk som hjälper.
6. Öka möjligheten för studier tex mer högskoleprov
7. Skolorna måste vara öppna oavsett vad. Det skadar mer än vad det ger och kommer seriöst att skada en hel generation.
8. Fånga upp hur yngre mår. Ex. att skolsköterskan får ha ett extra samtal för att kolla av hur alla mår, framförallt i grundskolan.
9. Förändra Komvux för ett tag så att alla kan plugga upp betyg
10. Offra inte vår gymnasietid för att köpcenter och skidorter ska kunna vara öppna! Offra inte vår utbildning!
11. Att hjälpa oss att kunna fira studenten och att vi får mer hjälp.
12. Göra det lättare att få möjlighet att kunna studera vidare efter pandemin.
13. Sänk ribban för antalet poäng som krävs för att söka fullgått CSN för universitet i åtminstone ett år framöver. Pandemin har påverkat mer än de säkert förstår.
14. Jag hade önskat att man på något sätt kan jobba upp sina betyg på ett relativt effektivt sätt då jag vet att både jag och många runt om mig har presterat mycket sämre än vanligt mycket pga. distansundervisningen.
15. Lärhjälper, hjälp med distansstudier.
16. Jag vill att vi i gymnasiet ska få gå i skolan på heltid för att distansen har förstört mig och mitt mående helt.
17. Distans kan också vara en bra grej. När elever är sjuka hade de varit en bra grej om de finns möjlighet att kunna vara med på lektionen hemifrån.
18. Jag tycker de borde vara frivilligt med distans då möjligheten finns och de finns bra anledningar. De som ej mår psykiskt bra av distans kan få möjlighet att ha närundervisning.
19. Jag tycker alla lärare i sin utbildning ska få en kurs i att hålla skola på distans. För de har inte gått så bra.
20. Verkligen tänka på vad som är bäst för de unga. Att kanske dra in på andra saker men inte skolan, eftersom det är en trygg plats för många.
21. En satsning på mer utbildning skulle vara bra för att minska oron för framtiden som många känner, samt att man ger bättre möjligheter att studera utan att jobba vid sidan om så att folk inte behöver oroa sig för sin ekonomi om de inte hittar ett jobb.
22. Se till att alla skolor får gratis bindor och tamponger, de vet jag att många vill ha
23. Se till att utbildningen och framtidsmöjligheter inte påverkas negativt av pandemin.

OM JOBBEN

24. Nå ut till unga för att hjälpa till med sommarjobb, vanliga jobb, distanserat skolgång och möjligheter senare i framtiden. Skapa förtroende, slösa inte ungas tankar och känslor, utför uppdrag som ni lovat.
25. Skapa fler jobb och introducera fler sätt att tjäna pengar på som kan leda till att man blir självförsörjande.
26. Lär unga entreprenörskap, ledarskap, olika förmågor som till exempel kodning, skrivande, design, osv som går att använda för att frilansa och tjäna pengar på distans.
27. Att satsa på att hjälpa unga som blir arbetslösa eller oss som blir färdig-utbildade från högskolan att vi får jobb efter examen
28. Jag önskar att unga får hjälp med psykisk ohälsa och att hitta jobb efter skolan
29. Möjliggör mera jobb och bättre fritid för alla unga.
30. Se till att arbetslösheten sjunker och ger unga möjlighet till jobb och studier. Med skysta villkor och rätt lön.
31. Snälla, hjälp oss unga att få jobb och bostad. Vet inte hur bostadsmarknaden påverkats av just corona men det är så många som bor hemma, bor svart, hyr till hutlösa summor i andra hand. Det håller inte!
32. Öka jobb- och utbildningsmöjligheterna, fortsatt slopat csn fribelopp.
33. fler jobb, sommarjobb, distansjobb, helgjobb, så man kan tjäna pengar.
34. Fler jobb måste finnas! Mer möjlighet till umgänge och sammanhang. Vi unga måste få något att tro på!
35. Öka jobb- och utbildningsmöjligheterna för unga och sänka intagnings- och utbildningskostnader till universitet/högskolor till hösten.
36. Jag vill kunna jobba efter gymnasiet. Hur ska jag göra det om yrken behöver meritering som inte feriejobben ger? Mental ohälsa ökar på grund av isolering och press. Satsa på ungdomsföreningar som ökar aktivitet och teambuilding.

OM FRITIDEN

37. Satsa mer på ungdomsidrotten.
38. Det behövs, både nu och senare, mötesplatser för unga och studenter. Många unga mår dåligt. Det är viktigt att de får lära sig (kanske rentav i skolan) vad det innebär att må dåligt, att det kan hända vem som helst och vilken hjälp man kan få.
39. Ha bättre möjligheter för aktiviteter och ställen att träffas på utomhus så man kan träffa kompisar under mer säkra förhållanden.
40. Uppmuntra fysisk aktivitet! Det är bra för allt. Hjärnan, kroppen, måendet osv... Det är för mycket ungdomar som är deprimerade just nu (jag inkluderad) och jag har märkt att jag mår bättre av att röra på mig ordentligt minst 3 gånger i veckan.

41. Inför fler nivåer av kulturstöd för t.ex. livemusiker på väg in i branschen - baserat på förlorade intäkter och årsomsättning liksom nu, men med fler lägre nivåer så att de som precis kommit in inte fullständigt går miste om stödet.
42. Ge oss möjlighet att träna och röra på sig.
43. Jag önskar att politiker och andra beslutsfattare riktar blickarna till kulturen och idrotten, särskilt för barn och unga.
44. Det jag önskar är ett ökat stöd till idrotten. Då framförallt barn- och ungdomsidrotten. Man mår bra av att träna och röra på sig. Jag är väldigt rädd för att många kommer sluta. Man hittar nya intressen (ofta spel för man sitter hemma)
45. Kulturverksamheter som arbetar med musik, teater mm har måste få upp-rättelse där fler och fler tvingas byta bort sin passion mot jobb som man kanske inte hade valt i första hand och barn får inte utöva sina intressen i samma utsträckning sen tidigare.
46. Jag vill kunna gå ut igen! Jag vill kunna gå och dansa, ta en öl på en krog och prata med främlingar! det var så otroligt länge sen jag kunde göra något sånt.
47. Fokus på mer aktiviteter för ungdomar
48. Jag vill att vi ska fortsätta kunna utföra våra hobbies och fysiska aktiviteter.
49. Se till så att unga har möjlighet att utöva sina sporter ordentligt.
50. Ett fokus från politikerna på ungdomars rörelse krävs för att denna generation ska växa upp till ett friskt liv! Stillasittande är ett problem i dagens ungdom som måste lösas!
51. Fokusera mer på barn och ungas idrott, specifikt alla små föreningar som utövar individuella sporter. Jag som friidrottare känner mig bortglömd!
52. Det pratades så mycket om att träning är viktigt för ungdomar och att vi rör på oss för lite. Vart har alla dessa kommentarer och diskussioner tagit vägen? Varför ska elitidrottare hållas igång, men det som är vår framtid-barnen och ungdomarna skiter man i. Bara för att man inte kan tjäna lika mycket pengar på ungdomslagen/idrottarna som på eliten?
53. Gör grejer som tillåter unga att träffas fast på ett säkert sätt. Typ anordna aktiviteter utomhus, låta folk träna tillsammans utomhus osv.
54. Lägga mer kraft på att stötta organisationer eller fritidsgårdar där många unga hänger för att förena ungdomarna i städerna
55. Lägga ytterligare fokus på fritidsaktiviteter för unga som INTE bara cirkulerar kring sport.
56. Se till att det finns mötesplatser som funkar med restriktioner. Så viktigt att unga har någonstans att ta vägen med sina funderingar och så viktigt att hålla kontakt med andra.
57. Att man ska komma på Corona vänliga alternativ istället för att stänga ner/avboka viktiga event som studenten eller andra event som är en viktig del i våra liv

OM FRAMTIDEN

58. Hjälper oss med tillgängliga och rimligt prissatta bostäder.
59. Ser till att Sverige tar sitt ansvar gällande klimatkrisen, så att det ens finns en värld att ta över.
60. Ta klimatkrisen på allvar. Förhindra att fler pandemier kommer genom att skydda skog, biologisk mångfald, sänka våra koldioxidutsläpp.
61. Ge unga mer inflytande att påverka och ta med barns rätt i beaktande i varje beslut de tar.
62. Fixa vår skrattretande ursäkt till bostadsmarknad.
63. Lagg mer pengar på att förhindra klimatförändringar, pandemier kommer bara bli fler då vi tränger oss in på olika djurarter territorier och då djur tvingas komma in i våra.
64. När elever känner att skolan inte tar hänsyn till deras förutsättningar är det många som tappar hoppet och upplever att skolan inte är för dem, vilket gör att de söker sig till kriminella gäng där de faktiskt får bekräftelse genom pengar och höga positioner i gängen.

OM PSYKISK HÄLSA

65. Måendet hos ungdomar under pandemin är verkligen inte bra och vi kommer nog se det både på betygen men kanske också senare i livet. Lagg mer fokus på andra saker än att begränsa våra liv ännu mer, vi mår redan jättedåligt.
66. Öka hjälpmedel för den psykiska hälsan och hur den informeras samt lärs ut om i både grundskolan och gymnasiet eftersom att vi behöver veta hur vi ska hantera alla jobbiga känslor mm.
67. Viktigt med stöd för att återgå till det "vanliga livet" efter pandemin sen. Tror att det kan bli tufft för många när man haft få sociala kontakter under pandemin.
68. Vi unga bör få bättre stöd nu när vi drabbas hårdast och blir den förlorade generationen så måste ni satsa på oss. Annars är framtiden kort och ingen orkar fortsätta sina studier. Samhället kommer kollapsa.
69. Så många av alla jag känner mår sämre än de någonsin gjort, klarar inte av skolan, har tappat allt hopp, motivation, glädje pga allt som ställts in och förstörts. Jag har det här året fått lyssna på självmordstankar från 5 olika vänner, och har haft dem själv. Det är allvar.
70. Satsa mer på psykisk ohälsa. Unga idag mår så dåligt att vi inte vet vart vi ska ta vägen, och under pandemin har det bara blivit värre för de flesta av oss. Om några år kommer vi se tillbaka på den här tiden och önska med allt vi äger och har att vi gjorde något innan det var för sent om vi inte gör något nu.
71. Jag vill se att man tar psykisk ohälsa på allvar och inser att det är ett stort samhällsproblem. Under pandemin har det blivit ett ännu större problem där det yttrats i ännu högre grad.
72. Psykiskt stöd, dels från grund- och gymnasieskolor, dels från BUP, men också inom vuxenvården och umo osv.
73. Satsa mer på psykisk ohälsa hur det kan förebyggas.
74. Mer koll på psykiska hälsan hos ungdomar under distansundervisningen. Många som mår dåligt under pandemin. O man hör folk säga att ungdomarna mår så dåligt nu under pandemin. Men gör något åt saken då!

OM RESTRIKTIONER

75. Man ska göra en lag om att ta på sig mask.
76. De bästa hade varit att stänga ner alla gränser, alla barer, ha en lag på munskydd till och börja med i Sverige. Men som vanligt är Sveriges politiker efter med varje beslut som tas.
77. En bättre, effektiv och skärptare pandemistategi.
78. Fler restriktioner och riktiga konsekvenser för de som inte följer restriktionerna eller rekommendationerna.
79. Typ stänga ner totalt i några veckor för att minska spridningen allt de kan.
80. Sätt tydliga regler istället för rekommendationer och ha konsekvenser om man bryter mot reglerna. På så sätt blir det tydligare om man gör rätt eller fel och det kommer förmodligen se till att allt det här går över snabbare.
81. Hårdare restriktioner så alla lever på samma sätt så vi kommer ur den här pandemin snabbare.
82. Vi har en av de mest smittspridningarna och ni öppnar skolorna och andra saker? Ni låter folk gå på restaurang men inte efter vad var det 22 nå det är då corona kommer?
83. Jag önskar att politiker skulle vara mer direkta med restriktioner.
84. Jag vill att det ska bli en regel och inte bara rekommendation att alla har munskydd på sig i kollektivtrafik, affärer osv för att minska smittspridningen så gott som möjligt.
85. Läs landet i 30 dagar o sen är det klart, sånt jävla velande och felaktigt bedömning.

BLANDADE ÄMNER

86. Att barn ska få ta vaccinet.
87. Gratis kollektivtrafik för ungdomar på sommarlovet.
88. Prata ett begripligt språk så även vi unga kan hänga med på vad det är som händer.
89. Det känns lite som att vi unga har glömts bort så jag önskar att vi ska bli mer involverade men annars tycker jag politier skött det bra.
90. Tänk efter hur de valen ni gör nu för stunden kommer påverka framtiden på lång sikt.
91. Politikerna måste lyssna på oss vi är Sveriges framtid och därför är det viktigt att våra röster hörs. Se till att det finns aktiviteter för ungdomar så att man slipper känna sig ensam.
92. Ha större hopp för oss unga. Inte klanka ner på oss och klaga på att vi inte har skött rekommendationerna som vi skulle ha gjort.
93. Efter pandemin hoppas jag att politiker börjar involvera sig mer i ungas åsikter och låter dem höras. Vi är framtiden, det är vi som ska leva med eftershocken, låt oss då få vara en del i besluten också!
94. Jag hade velat vara mer säker på min framtid då jag just nu inte ser någon säker väg.
95. Jag tycker att man lägger för mycket ansvar och förväntningar på unga när det kommer till pandemin, många äldre uttrycker att det är ungdomars fel att smittspridningen är stor, vilket lägger mycket press. Det är även en jättestor förändring som kommer som en chock för unga.
96. Lyssna på de unga för att veta vad som egentligen är bäst för dem, lyssna på de mest utsattas röster för att veta vad dem känner och vad som är bäst för dem och deras framtid.
97. Bättre att stänga köpcenter och restauranger än att stänga skolor!
98. Politiker visar ej intresse för unga. Förstår att pandemin har gjort saker jävligt komplicerat. Men detta är en fråga som sträcker sig långt utanför pandemin. Politiker måste visa intresse. Speciellt i utsatta områden.
99. Förstå och det på allvar att unga tar hårdast på pandemin och restriktionerna som följer, då de förlorar viktiga år som formar en som person och hur man är senare i livet.
100. Kom ihåg att de här är vår ungdom och det är väldigt mycket som vi missar som brukar vara det som beskrivs som den bästa perioden i ens liv.

UNDERSÖKNINGEN

Våren 2021 genomförde Fryshuset en undersökning bland unga om hur de mätte i pandemin. Mer än 1100 unga i åldern 13-25 år, från hela Sverige, svarade på enkätens 13 frågor. En av frågorna var om det fanns något särskilt de ville säga till politiker och beslutsfattare, och på den frågan fick vi in över 800 textsvar.

Det här är ett urval av alla de svar som kom in, grupperade i ett par huvudområden. I enkäten lovade vi att framföra ungas tankar och synpunkter till politiker och beslutsfattare. Det är därför vi har tagit fram den här affischen.

Hela undersökningen finns sammanställd i rapporten "Ungas röster i pandemin – en rapport om ungas tankar kring deras vardag, hälsa och framtid under pandemin" (maj 2021)

Rapporten kan laddas ner från Fryshusets hemsida:

<https://fryshuset.se/ungas-roster-i-pandemin/>



FRYSHUSET